

Napodpisani so dopisi na tiskaju.
Prijasjana soj plama tiskaju po 5
nr., svaki rođak. Oglasi održi se
dakako do 60 nr., za svaki rođak
išlo 5 nr.; ili u slučaju opozivana
na pogodbo za upravom. Novi se
ili još poštarsko napunjava (as-
tuvo postalo) na administraciju
„Naše Sloga“. Imo, prema i naši,
služi poštu valja točno označiti.

Komu list uodočio na vrlo, ne
znači to je vodjivo, u oto-
renju plama, za kojo se ne plaća
poštarsko, ali se izvana napiše:
„Roklaminacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a ne sloga sve pokvari“. Nar. Pos.

Glasovita interpelacija.

U sjednici carevinskog vijeća od dne 10. t. m. interpelirao je talijanski zastupnik Istra Bartoli sa drugovim ministra predsjednika o neredi dogodivših se prigodom zadnjih občinskih izbora prošloga mjeseca septembra u neštrenoj občini Pomjanu.

Dva mlada talijanska zastupnika iz Istre, Bartoli naime i Rizzi proslavile su jur dne 2. jula t. g. pri-godom prve svoje interpelacije, koju je tada okrštio glasilo talijanske stranke „prvencu naših zastupnika“. Tom interpelacijom htjeli su opraviti činjenice, navedene u interpelacijama zastupnika Spinčića, stavljenih u carevinskog vijeća dne 19. junija dne 2. jula t. g. Htjeli su oorniti našo svećenstvo, što je pripomoglo do njihove sramotne propasti prigodom zadnjih izbora fiducijskog u Pomjanu; oklevetaše naše svećenike radi poznatih izgreda u Bujah, jednom rieči, htjedose oprati se talijanske stranke crnu ljudu, što no ju navukoše na sebe prigodom zadnjih državnih izbora u Istri. Namjera nije njim uspjela, jer se je kasnije dokazalo izjavani birači pomjanskih, da bijahu njihova imena od Talijana zlorabljeni, a razprava proti bujskim izgrednikom izpostavila je nevinost naših svećenika i krivnju bujske „inteligencije“.

Takav bijaše uspjeh „prve“ talijanskih zastupnika iz Istre, te se je moglo očekivati, da će biti drugi put oprezniji i da neće ići tako lako na ljevak talijanskim časopisom iz Istre i Primorja. Al njim nedala mirovinski prva slava, pa njim valjalo tražiti novih lovov-vienaca. I nadjoše ih u izobilju!

Povod drugoj interpelaciji dali su njim — kako rekosno — najnoviji izgredi u Pomjanu. Našim čitateljem poznato je dostatno kako su rečeni izgredi nastali, tko ih je izazvao i počinio i kako bijahu uslijed toga prekinuti oni izbori.

Interpelanti zasnovali su svoju interpelaciju na temelju dopisa i izvještaja, što ih je donjela slavna „Istra“ o spomenutih izborih. Nu kako bijahu izvješća većinom izmišljena i tendenciozna, zlobna i izkrivljena, tako je izašla i interpelacija mlade gospode zastupnika posve neosnovana i neterminjata. Interpelanti oborile se u prvom redu na vladinoga komesara g. Rebeka, zatim na naše čestito svećenstvo, pak na pojedino naše odličnike i napokon na sve naše pristaše.

Vladinoga komesara tuže radi prisustnosti u korist naše stranke; svećenstvo zbog agitacije prije i u vremenu izbora; umirovljenoga pukovnika g. Desevicha, da je sva četiri dana izbora u dvorani agitirao za „hrvatsko-slovensku“ stranku a naše birače napokon, što su se, neimajući tobož izbornu pravo, u izbornoj dvorani zadržavali.

Sto se tiče ponasanja vladinoga komesara prigodom onih izbora donjala „Istra“ službeni izpravak predstojnika gosp. komesaru, c. kr. kotarskoga

naime poglavara u Kopru na njezina izvješća o spomenutih izborih, dotično izpravak na glavni dio glasovite interpelacije mlade gospode zastupnika. Kotarski poglavar izpravljao dakako samo ono, što bijaše neistinitoga protiv njegovom podredjenomu činovniku rečeno, a kad bi bio zvan, da pobije i ostale izmišljotine interpelacije, nebi mu trebalo drugo, nego da objelodani izborni zapisnik.

Loša za interpelante sudbina je htjela, da ugleda njihovo drugorodjene svjetlo božje u istom broju porečkoga listića, u kojem se nalazi i službeni izpravak c. kr. kotarskoga poglavara. Na prvoj stranici „slijavi“ se interpelacija, utemeljena većinom na osvadaju i laži proti vladinomu komesaru, a na trećoj stranici „blišći“ službeni izpravak, kojim se do temelja ruši umjetna zgrada gg. interpelanta. Pak da to nije „fiasco“? Ogorčui dapače „fiasco“.

Nemanje nesretni bijahu interpelanti svojim navalama na naše svećenstvo, jer nisu mogli navesti proti istomu ništa drugo nego, da agitira za „hrvatsko-slovensku“ stranku. To pako nije kaznivo, dapače svakomu slobodnomu državljanu dozvoljeno i prosto, dakle — — novi „fiasco“.

Isto tako dadu se lako pobiti i ostale točke interpelacije, kao ona o spomenutom g. pukovniku, koji nije bio kroz sva četiri dana u izbornoj dvorani nego samo j e d a n jedini put; to o boravljenju naših občinara neimajući tobož izbornoga prava, u izbornoj dvorani itd. itd. al toga nam pobijeti netreba, jer može biti svakomu jasno, da bijahu interpelanti izmišljeni ili izkrivljenimi izvještaji talijanskih časopisa Primorja, napose onimi porečkoga listića, zavedeni il nasmereći.

Tako se eto pravljive talijanski zastupnici Istre i po drugi put svojimi glasovitim interpelacijama, a buduć pako da „do tri puta Bog po-maže“ to želimo našoj gospodi interpelantom, da bi se čim prije i potreći put ovako svečano i sjajno proslavili.

Izborno kretanje.

Iz Poreča, gdje su birali d. o. 19. t. m. fiducijske, stiglo nam viesti o nečuvanih jošto grozobratih. Svi napor, sva naša silna novac talijanske gospoda, da provaro i podkupo naši birači, nepomoglo ništa. Naši provredni birači ostadećuči kame počinju usred zaborvana mora.

Prijetje, našlja i novac nediceljavo na nje. Kad nepomoglo Talijanom te našim i gnujućim sredstvima, utokuo se u najgavnojij pravari. U izbornoj komisiji za-jeđali su sami Talijani. Kao vladin komesar nadzirao je izborni čin o. kr. kotarski komesar Gironcoli. U izbornu dvoranu nije smio nitko nego birači i to samo jedan po jedan. Prave imajući glas biješo u izbornoj listini oko 360 občinara. Okolo 2

sata poslije podne predan biješo oko 315 glasova. Od ovih pripalo je hrvatskoj stranki preko dvoje trudno, dakle gotovo pobeda. Da, pobeda na papiru, al jo imalo

inače izpasti. Videći Talijani, da njima nije nikako moguće poštovati i zakonitom putem predobiti, latiši se grdu prevare, nečuvana nasilje. Stadoće naime vući u izbornu dvoranu porečko fakine, mladež, starce, u obje svakoga, koji je htio glasovati i tim obje forintu zaslužiti. Glasovalo je više dječaka iz pod 16 godina; glasovalo je sedam gradjanina i neimanjućih pravo u izboru, trinaest puta. Gradski panduri pobrali su sve što je bilo po krémah, ulicah i trgovim pak je zavukli u izbornu dvoranu. Kad se je tako premoglo hrvatske birače za dva ili tri glasa, proglašila je „slavna“ komisija, da je izbor gotov i da bijaku talijanski fiducijski izabrani. Sada neko si svatko sam pomisli kako je bilo pri duši našim čestititi biraču.

Kako su glasa uvidjoli su napokon i sami vodje talijanske stranke, da su predaleko zašli. Pogovara se naime ovde u Trstu, da je odano više glasova nego li bijaše u izbornu listini naznačenih birača. To je vrlo lako, dapače jedini tumačak su mogli Talijani „slijavi“ pobediti. Pustili su naime glasovati porečku fakinu neobazirući se na broj birača na občini, koji da će biti budućeg ponedeljka t. j. 26. t. m.

Postupak „slavno“ izborne komisije u Poreču razraženjuje nam i slijedeći brojav, što ga primisno od prijateljsko ruko:

„Povodno da su u Poreču dva građana glasovali i da je hrvatskim fiducijskim komisija jedan glas manje brojila, da je upravitelj kotara vit. Elusacheg obnašao, da je jednak glasova za obje i već rano utorku naredio za pone dje-lijak 26. t. m. novi izbor. Nije li to igra s narodom? Gradjana glasovalo je s d a m, koj svi trineši putu bili pripušteni k glasovanju. Na svom mjestu će se svjedoci potvrditi to, kao i mnogo više drugih nedjela. Dakle? „Vidit ćemo.““

U Vrsaru birači su dno 20. t. m. ali nam nije do ovog časa poznat uspjeh. Biti će se po svoj prilici birači kotači i u Poreču ili Miliču, jer su naši dobro pripravljeni bili i jer bijaše i tamo izborna komisija posvo u talijanskih rukuh.

Brzozav je Pazinu 22. t. m. o izboru u Vrsaru glas: Izbor fiducijskog u Vrsaru dne 20. t. m. obavljen onako kao u Poreču.

U Motovunu izabran je dno 21. t. m. 9 naših fiducijskog sa 147 glasova proti 3 protivnička glasa. Slava našim kraljim Motovunec!

U Višnjaku izabran bijaše juđor dne 21. t. m. 8 naših fiducijskog nakon žestoka borbo sa 193 glasa proti 82 talijanska glasa. Živili naši dični Višnjanci!

Izbori fiducijskog u Oprtlju imali su se obaviti 15. t. m., nu kako doznamo kaspijo — prenosići bijaše na dne 20. t. m. Iz najpouzdanijeg izvora doznamo, da je tamo našim pobjeda osigurana nedogodi li se ono, što se je dogodilo kod izbora u Poreču. Izborna komisija biti će u talijanskih rukuh, to se može svakša očekivati, osobito pak pošto je Oprtlj u porečkom političkom kotaru,

Izbori fiducijskog u Miljahu. Istoga dana a skoro na isti nadin obavio se jo izbor fiducijskog u Miljahu. Naš izbor

izlazi svakog četvrtka na cijelom arku.

Dopisi se nevravaju ako se i notizuju.

Nebilježivani listovi se neprimaju. Predplata s poštarskom stolicom 5 for., za koljko 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2/1, i 1 za potgodine. Izvan europske vilo poštiranja.

Na malo jedan broj 5 novč.

Uredništvo i administracija nalazi se u Via Farneto br. 1.

stitelj javlja nam, da su se i tamo dogodjale nečuvane nezakonitosti. Naši birači držali su upravo uzorco, koji je bilo u 2 sata poslije podne 75, dakle odlučna vredina. Na to dovedoće protivnici radnici i fakine i nejmajuće pravo glasa iz arsena, tor sviglasovati za talijanske predloženike. Fakinad vikala je u izbornoj dvorani našim biračima na svu glas: „Fuori i Croati!“ Videći naši birači, da jo nemoguća svaka borba s takovim protivnicima, da neima govor o slobodni izboru, da su u pogibiji života, ostavio škandalizirani izbornu dvoru. Župnika g. Notara, napala je biošna svatina na ulici. Vladin komesar c. kr. kot. tajnik Lukes, da se jo ponosao pistrano na korist Talijana nagovarajući naši birače, da glasuju za talijanske predloženike i karaju ih što glasuju „nozalvalnicu“ proti onim, koji ih tobož podržava. Našim biračem uzkratće pravo glasa, čak i takovim, koji plaćaju do 50 for. poroza a jednomu dađapo, koji bi jašo od naših predloženih za fiducijsku. Posto se naši birači odlično proglašila jo „slavna“ komisija uspiješnog izbora t. j. da su talijanski fiducijski izabrani za jednolik glasovanje većine. Da je vredio zakon i da je komisija držala izborne listine — pa kakva ona bila — naši bi bili fiducijski izabrani bar su 30 glasova većine.

Medjutim svaka sila do vremena a mi pišemo i ovo istarskim Talijanom na raboš uvjeravaju ih, da će se za njihovo nasilje doznati i izvan Istre, to da ćemo tražiti lično onđe, gdje još vlada red i zakon. P. S. Vidi vijest „Izbori učitveni u Miljahu.“

Izbor fiducijskog u Pomjanu. Glasovita interpelacija talijanskih zastupnika u Bedu, temeljeda se na izmišljanim i lažnim, postigla jo barem to, da bijaše izborni mjesto za izbor fiducijskog preneseno iz središća občine, iz Pomjana u maleno selo od tri kuće — u Gason, koje leži nedaleko Kopra tako, da budu mogla koparska gospoda po miloj volji agitirati, varati i šarati, a da se nobudu imati bati opravdanog gnjeva naših birača. Kano u svemu tako njim se zadovoljilo i u tomu. Bogu hvala!

Izbor fiducijskog u Vrsaru učitven je za 4 dana; započeo je u utorku dne 20., a vršiti će u potici dne 23. t. m. Prvoga dana nadglašovali su naši birači talijansko predloženje za 45 glasova, a bude li se izborna komisija ikoliko držala za-kona, pobediti će naši predloženici, kojih je za tu občinu 18.

Prijatelj nam javlja iz to občina,

da su Talijani svojimi običnimi „karosam“ prvoga dana pravili slabu poslovnu,

jer njim nehtjedoće naši kmetovi-birači u

iste sjesti, već su se radje pješice lomili

po nepristupnih skoro putovih 3—4 sata hoda.

Upozorujemo našo prijatelje, da budu na svu pripravu jer će Talijani zadnji dan kušati i najgavnjijimi sredstvima predobiti ili izazvati nered. Pozor dakle!

Izbor fiducijskog u Dolini i Dekaniji obavio se u najboljem redu. Protivnikom je tamo smrdilo pokazat nos, jer bi bili naši bez dvojebita, boga nobi bili tražili. Izabran je u svemu 27 fiducijskog t. j. 16 u Dolini a 12 u Dekaniji, sve čestitih i poštanih Slovaca, koji će kao jedan muž dne 90. t. m. glasovati za narodnog kandidata. Živili Dokanci i Dancinci! —

O izboru u Kortah (Izola) govorimo na drugom mjestu, na kojo upozorujemo naše čitatelje.

U Kopru izabran je 6 talijanskih fiducijskih, kojima nazivlje prilog službenog

lista trčansko ces. kr. vladu „L'Adria“ „brav“! Živila nepristranost službenog lista!

D O P I S I .

Iz Buzeta 1. oktobra. Kako je otišao ljeđnik g. dr. Fonda iz Buzeta u Trst, došao je ovam noći dr. Moscovic (Mošković?), isto ljeđnik, Madjar, rodom iz Kaškeve, a to kako on sam kaže, ponajviše nagovorom vladu u Trstu. Čim je osvanuo u Buzetu opazio se, da nam nije nit najmanje prijetljiv, jer se je sdržao sa namišljenim protivnicima to počeo javno govoriti! Svi dobro misleći, a osobito otci i majke, koji nemogu tako lako obuditi svoje sinove, blagoslovljati će čas i uru, kad cino se dati na takav rad!

Da se uvede red i mir u občini zahtijevaju svi dobro misleći; to traži od poglavarskoga svrha što je pametno i poštano.

Nu posao, da uredimo dobro policiju!

Svi dobro misleći, a osobito otci i majke,

da će svatda učiniti, samo da bude imenovan buzetetskim ljeđnikom, a tada da će

se on malko ogledati sa našim glavarstvom.

Najviše se na ne razlučio što mu občinsko glavarstvo nije htjelo izplatiti namire, pod-

nosno na prvi dan mjeseca odsmeši-za-

očlaka spomenutog doktora Fonde, dakle

— još prije nego je bio imenovan občinski ljeđnikom.

Natječaj je bio razpisani a molitljivi jedini Moscovic. Nadodje i dan imenovanja. Zdravstvena delegacija, za Buzet-Roč se je sastala u podpunom broju, tako da nisu taj put manjkali ni delegati ročki, koji su u občini malo interesiraju za buduće dobro dječje. Iz podujeljeg razpravljanja ogromna je većina glasovala proti imenovanju Moscovicu, a za ponovo otvoreno natječaj: Ročani su dakako bili za imenovanje. Glavni je razlog bio noimenovanju neponovljivo hrvatskog i — nota bene — talijanskog jezika.

Ovaj zaključak delegacije uzvрpoljio je pratičničko duhove, tako da nula dana kasnije, joj jarve kolaha Buzetom njeka molba, kojom se je valjda mogla vladu, da prisili delegaciju na imenovanje Moscovicu ovdješnjim ljeđnikom, te koju je jedan od najuglednijih (sic!) gradjuna buzetetskih, podsticario jednom ili drugomu na podpisanje. Bilo je tu podpisa raznili, otci, majke, djece, službenaci i kako se glasa svih c. kr. poreznih činovnika sa svim članovima njihovih obitelji u nekoj c. kr. sudbenih činovnika. Počitatelji htjeli su demonstrirati proti občinskom glavarstvu i zdravstvenoj delegaciji, a mi žalimo duboko, da imade medju demonstranti i činovnika, što nemoga biti ugodno njihovim predpostavljanim.

Preporučamo občinskoj oblasti nešto pažnje nad demonstranti u obče, osobito pako ako se tko god javno izteče svojom demonstrativnom politikom.

Dne 11. septembra obdržavala se je kod c. kr. okružnog suda u Rovinju javna kaznena razprava proti nekojim djevojkama i mladićem iz Buzetgrada radi uvrde na nošene religiji prigodom procesije iz Buzeta u Stranu i natrag. Bilo je dosta pozvanih svjedoka, koji su na tanko i točno izpričovali, što su vidjeli i čuli. Medju svjedoci bilo je i nešto djece, koje su obično strašljiva, te koja se daju lako i u nepriliku spraviti. Predsjedao je dr. Mancor (judanac sudac u Bu. etu.) sudebijanu pako dr. Spongia, Petronio (jednom adjunkt u Buzetu) i Orlić. Od ovih — veli se, da nezna nitko hrvatski osim gošpodina Orlića. Razprava je trajala do osme ure i pol u večer, a osuda je bila izrečena u 9 sati sljedećeg dneva. Ova, kako čujemo, glasi: Slobodne dvojdevojke i slobodna dva mladića; odsudjen pako Karlo Rigo na dva tjedna zatvora.

Nakon što su bili izpitani g. dekan Kalac i g. načelnik Flego, ovi zapustili dvoranu to se uputio put gospodin, gdje su bili nakanili večorati i prespoti. Još su nisu dobro pokazali na glavnih vratih tribunala, eto ti grozno viko i krike, zvijadanja i urikanja, psovanja i pogrdjivanja sa strane ondje valjda navlaš rekrutirano hrpo ljudi. Veli se, da je to upriličio neki osobiti prijatelj fakineže, koji da je nastupio svoju službu dva dana prije razprave i to iz zdravstveni, jer — lišen svake bolje časti — da se ja morao uloviti i toga kruha.

Istoga dneva, kad se je izrekla osuda, dopjeli su tuženi oko 9 sati u večer u Buzet, praćoci dakeko svojim protektorom. Ulaz u grad kao što prolaz po istomu bio je triumfalni. Nadesloj četiri pričušila se brojna četa gradjuna, pak hajd u diplo, pjev i krič, koliko je komu moguće bilo. Veli se, da je bio pravi škandal, da se nije stedio uvrštenim pit poga, nit fratra, nit glavara. Valjda joj je i upotrebio svoju ženjalnost g. aranžor iz Rovinja. Evakuju se! Tko je pak krič, ako je ovđe ne reda i nemira? Da se uspostavi potrebitni mir i red, potrebno je, da se zato u prvom

rodu zauzmo odješće občinsko glavarstvo, koje ima moć u rukama to koje — vraća savjestno i strogo lokalnu policiju — može stati mnogokomu na rep. Čemu toliko na redbo i odredbo proti nemirnjakom i buntiteljima, ako se istimi oblast ne služi?

Dakako da će biti nezaduši i nemira sve više i više u i izvan crkve, na procesijah i drugih okrenutih svećanstvih, u goštanjima i po ulicama, ako se nebudo svjedočiti i točno vršila lokalna policija. Ali ova mora biti stroga i nepristrana, budna i marijiva, pak eto nado glave, ako nebudu na svobodu zadovoljavati i u najkratko vrijeme uspostavljati mir i red svuda. Dakle na posao, da uredimo dobro policiju!

Svi dobro misleći, a osobito otci i majke, koji nemogu tako lako obuditi svoje sinove, blagoslovljati će čas i uru, kad

cino se dati na takav rad!

Da se uvede red i mir u občini zahtijevaju svi dobro misleći; to traži od poglavarskoga svrha što je pametno i poštano.

Nu posao, da uredimo dobro policiju!

Sliedimo ga i u tom.

Franina i Jurina

Fr. Rekli smo ja i ti poklo zadnjih balotacija za Beč, da ima i modjuni nami grdišči, pokritih zvijezdama, ki sve čuju i nedaju, da vidu i noviju, brbjivi i lažu, samo da omrznu hitu med ljude.

Jur. Da, to smo predikali ja i ti, i znač da smo si načinili libriće, da zablijemo unutra takova naše bische broke, ki ujedaju domaću deljad, te Judo Škarjote, ki izdavaju i prodavaju svoju krv, to crne djevice u čovječanskom stilu.

Fr. I smo rekli, da uko ee ne ostave mrzkoega tega dela, napovidati ćemo jih u „Našoj Slogi“ punimi njiho vimi i meuni.

Jur. Da, ave to smo predikali ja i ti; i ja ih imam takovih, žalivoze, puno napisanih u momu libriću.

Fr. Vero bi imam i ja!

Jur. Pak?

Fr. Pak ćejkojmo, da finu još i ovi balotacijoni i ako i sad napričuju u pakleniskom svomu delu, navisti ćemo ih svemu svitu.

Jur. Neka ti dakle bude; ćejkojmo još to kratko vrima i onda t: znati, da Jurina i Franina ne škeraju, kad gre za glavu našemu puku.

Fr. Oprostia bish mu, ki do meni zlo; man oprostim mu nikad, ki radi o glavi ciloga našega puka!

Jur. Takovi grli ne oprasća se ne na ovomu, no na drugomu svitu!

Fr. Ča bi storili z nas Talijani, da bi Istra pod Taliju prišla?

Jur. Nas da bi preasadi u Abruci ili u kojo drugo talijansko goro i da bi nam davali porciju kao sužnjom, a mi deljni same za to; Talijano pak da bi preasadi simo u Istru.

Fr. Tako j' to?

Jur. Uprav tako i Sami naši Talijani tako govore. Jedan dil tog već je Kamalić naklanja storiti: on da će na svoju stanovu i sv. Ivan dopoljati 22 Krajnoli —

Fr. To mu je slobodno. Na svoje morejih dopoljati i sto, ali sa našo uđenoga; a doklo je name na ramenu glava, nude nikoga odpoljati ni u Taliju ni nikamo drugamo.

Jur. Poli balotacijoni triba mu pokazat, da smo mi svoji u svojoj kući i da se ovo nikamo tirati nedamo.

Fr. I demeo ako će Bog! A s onim dopoljanjem Kraljola na svoju štanovju kaže on najbolje kako naš narod ljubi.

Fr. Brate Jure poli nas va Kansanare žitvimo sada kako i bubreg va loju,

Jim fine tartufe, pijeme dobro vino, veči smo kako i turski prorok va svojem raju.

Jur. Ja vam neozavidim zač po mladom vini i tartufi se labko čovik naprogne.

Fr. Latina jo, to so travinjalo niki dan i barili, pak da na skoči brzo baba slaznjicom i da ga dobro nerastarc, bia bi puka kako ćer u ogaju.

Jur. Dobro mu stoji, da mora toliko žerat, Fr. Jure Bog, zač moram brzo va Pul k nodaru.

Jur. Ter ga imač bliže u Rovinju.

Fr. Negrem tamo, zač se bojim talijanske bandire.

Različite vesti.

Novi izbori fiducijski u Poreču. O obavljenom izboru fiducijski govorimo na drugom mjestu pod naslovom „Izborno kretanje“. Nečemo optovati onih grozota, što je počinjao u susjednu občinu Pazin, gdje su dobrohro prostržena krija nemirnjakom i buniteljima, jer tamoznici, g. načelnik i načelnici učinili su doli na takav rad!

Da se uvede red i mir u občini zahtijevaju svi dobro misleći; to traži od poglavarskoga svrha što je pametno i poštano.

Doznamojo iz dobra izvora, da je taj izbor proglašen nevaljanim, jer da se je komisija „prevarila“ u brojenju glasova, to da je c. kr. vlasti urska novi izbor za ponedjeljak dne 26. t. m. Naši prijatelji na Porečini biti će o tom brez dvojebojne obavješćeni pak ib vratio molima, da na vrijeme javu svim našim biračem da i uru izbora, te da učine svoju svetu dužnost, kao što ju učinio u običnoj mjeri pri prvoga izbora dne 19. t. m. Međutim našo iskrene čestitke dičnim našim privatkom i biračem na Porečini.

Uz to, nu počinjaju i učinili se istim jezikom na občinu, nu izključivo, da so to nemogu činiti, jer da neima sada predviđaju zato,

ili da so mi jasnijo izrazimo, da neima osoblja, koje bi bilo kndro u našem jeziku dopisivali! Stvar neće ovako ostati, nego će i ovđe izreći svoju c. kr. ministarstvo u Beču.

Cijemo nadalje, da je gorispolučen odluka ministarstva na pazinsku občinu bila izdana na talijanskom jeziku i da je opat proti tomu postupku pazinsko občinsko glavarstvo podneslo utok na c. kr. namjestništvo. Ovo je udovoljilo utoku u tom pogledu, da se izda spomenuta odluka na pazinskom jeziku, kojom je izrođeno, da nije nječišči običajni jezik u Istri i ga c. kr. občini nečim rabiti, obratite se so občine Podgrad i Kastav na c. kr. kapetanat u Kopru opet u Milju poslati svoga tajnika g. Lukesa, da pomognu agitirati u izbornoj dvorani talijanskoj komisiji. Vedemo!

Odgovor na Interpelaciju. U sjednici carovinskoga vijeća od dne 20. t. m. odgovor je ministar-predsjednik grof Taaffe na interpelaciju zastupnika Spinčića obziru na njomečko dopisivanje političkih občinstava sa hrvatskim dotično slovenskim občinama u Istri. Odgovor je glasio po voljno za g. interpelanta dotično da samu stav, te čemo ga budućem broju u cestosti doneti.

O nečuvanom nasilju prigodom izbora fiducijski u Miljama obavio je naš zastupnik g. prof. Spinčić g. ministar-predsjednik Taaffe-a opisav mu ukratko grozoto počinjeno od talijanske izborne komisije.

Nas urednički u svojstvu predsjednika političkoga društva „Edinost“ znajuć da nemožu tražiti drugdje pomoći proti nečuvanom još grozotom prigodom izbora fiducijski u Miljama, utekao se još to kad je brzjavno na ministra-predsjednika zamoliv ga, da pozove na vršenje zakona podredjene mu občinstva.

Iz Voloskog kotara pišu nam dne 20. t. m. — Sluđajno dopala mi u ruko „Tagesordnung“, kojom se pozivaju na

u Pazinu proti toj odluci poslane novi utok u ministarstvo utarnjih posala u Beču. — Doznačimo još, da so i c. kr. porezni ured u Pazinu nezlazi nikada hrvatskim jezikom, nego nječiščim i talijanskim. Načelnik pazinski pozvao se na ministarstviju odluku, povratio je istom urodu nječiščko dopise. Ovaj ured dostavio mu je sada isto u talijanskom jeziku. Načelnik pritužio se proti tomu na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na občinu, da so c. kr. porezni ured mogu služiti bud kojim jezikom, koj se govoriti u zemlji. Občinsko givnarske pritužile se proti ovoj odluci na predsjedništvo c. kr. finansijskog ravnateljstva u Trstu. Ovo je odgovorilo, da je već od dulje vremena izdana naredba, da o. kr. porezni ured moraju na podnešće, sastavljene u hrvatskom jeziku, odgovarati u istom hrvatskom jeziku. Gledo dopisa i zamolnicu na

čoviči slijedjenici na mnogim predlozi i interpellacijama, radeći o sljepih stvari. — Čidili su je ipak kako bezobraznici rado, kad znaju, da od toga što su nijedan način nije u možemo, jedino vole varaju i uzemiruju. Čuje se od vjerodostojne osobe, da to ponešte mješto podignuti opet „Casino patriotic“ i „Lettura“ akoprenu na razvalinah staroga upravo divno sveta hrvatska dionicina „Danica“. — Izokla je voda u more, nitkovi neima. Vam više spasa, te proti Vašoj crnoj želji pobedića je i pobijedjeni pravica svakim danom više.

— U krajnjacu, Irudi, Kajfe i Pilati, Izbor fiducijsara u Izoli. U trčanskih talijanskih listovih ditamo, da je bilo pri-godom izbora fiducijsara u Izoli dne 10. t. m. silnih demonstracija. Pobjedila je naša narodna stranka izabrat dva vrlo čestita Slovence za fiducijsare, koji će dne 30. t. m. glasovati za kandidata naših narodnih stranaka. Poslije izbora — pišu isti listovi — popratili su izulasku divljaci g. župnika Osoča i učitelja Breitach i Šeugare, da su morali žandari pratiti izvan grada.

Eto, tako se ponašaju Talijani prigoda svakog izbora, gdje su u manjini, do-tidno gdje nemogu pobjediti. Naši pravci i izbornike slobodno jo napadati psovskami, pograditi i življanjem, depaće stavljanjem u pogibilj isti život tako, da ih moraju c. kr. žandari štititi i pratiti. To je doista krasan liberalizam, to je sloboda izbora u Istri.

Čudimo se doista občinskoj oblasti i političkomu poglavaretvu, koja motri mire duše i dopušća, da se ovako zastavlja i napada mireno i čestito državljanje, koji nećine nikomu ništa zla, već koji vrati jedino svoju svetu pravo. Čudimo se i bezobraznosti talijanskih časopisa, koji nekim veseljaju i zadovoljnjuju takve divljace, napadaju svojim izmišljenicima na svetlo iznajdu. Ta junatka dlela moralib; da imadu i likoliko stida, prikriti i zaštititi, a oni jo objedaju na veliku zvono, sve na čest i slavu slavno talijanske kulture u Istri.

Iz Lošinja javljaju nam 18. oktobra. Predzadnji „babin“ broj javlja, da je zomajski odbor, zabavčavši uteke podignuto od stotina odišnici naših građana, predložio ravnateljemu ovomjesteće mužku škole Piperatu. I nek se mi možemo mnogočemu nadati od samostalnih oblasti, kojim je načelo: „osar tutto“, ipak nas je taj odbor predlog iznenadio, ne samo što je javno, da taj Talijančić nije radišan učitelj, ni ozbiljan uzgojitelj, dašto što u obdivenim utocima imao toliko protivna materijala, da ga je pomučno odrižati i kao učitelja, a kamo li mu povjeriti najvažniju i najveću školu Istre. Sastavim da su ga straže oblasti predložio, mi se sademo, da će njegova prenvisenost g. namještnik Riedlini i članovi pokrajinskoga školskoga vijeća, koji nisu niti „buon vecchio“, niti odborov „factotum“, niti „babin“ poslovač, nego ljudi ozbiljni i savjestni, odbacit taj predlog, da nam spase ugled našo mužku školu; a da bi ga i odobrili, neobzirući se na uteke; zaškali bi utjecatelji pravici onđe gdje je: „fundamentum regnum“, nadavčiši novih dokaza nesporobnosti predložnika. Iština je, da predložnik kujuće sa „majusculi“, koga zovu „buratinom“ sa „mekopotinom“, koga nam navrnuće i sa „famoznom trojkom“, koje isti sumišljenici izbacuju između sebe i drugimi sličnicima, s kojima on u svojoj kudi napije, ali je i istina, da nemaju biti svakateljem škole čovjek, koji si je izprovo glasovo polažeć od jednoga do drugoga, prieteći slabicom, a wažuć se okolo brkatiši i koji je tako nizko spao, da ga isti kumovi nerado susretau.

Pa baš da u utocih i nobude vežnji razloga za odstraniti, toga gospodinčića od naše škole, ovo javno unjenje o lovenju glasova bilo bi dostatno, da ga se odbaci, i da se ga radi toga na odgovornost pozove, kao rok bi, da i hoće. Jedan od najdoličnijih staraca, koji je obavljao i obavljaju ujedinku poslove u ovom gradu, doznao je da čuvaju, kako ga ovđio svak zoro, predložio za ravnatelju našoj školi, reči: da neima zakona i ljudi, koji znaju stati na rep spleterjaram, trobalo bi zaključiti, da se radi o propasti naše škole i mladogradnja narastaju. Vremonom ćemo iznati na vidik materijal sadržan u utocih na oblasti i objelodanit ćemo ulogu, koju izigrase u ovomu postu naš „majusculi“ i naš „mekopotin“ i njihova skutonit.

Hrvatska čitaonica u Gračiću obdržavači će u nedjelju dne 25. o. m. redovitu godišnju skupštinu svogj članovskog sjeðajnika: 1. Pozdrav predsjednika. 2. Izvješće blagajnica. 3. Izvješće tajnika. 4. Izbor novog odbora. 5. Evidentni prediozi. Početak točno u 8 sati u večer.

Izpravak c. kr. kotarskoga poglavara u Kopru gosp. Schaffenhauer-a Nays. U zadnjem broju glasila talijanske stranke u isti slavne „L'Istria“ ditamo sljedeći izpravak o. kr. kotarskoga poglavara u Kopru na osvade priobdom u istomu listu proti c. kr. komesaru R o b e k u, koji je prisustvovan, kao vladin komesar poslodjeljini občinskim izborom u Pomorju. Većinom na ovih osvadah temelji se glasovita interpolacija talijanskih zastupnika Istra gg. Bartoli i Rizzi-a, o kojih govorimo na prvom mjestu. Izpravak taj glasi u provodu:

„U br. 512. vađoge časopisa izačeo je pod naslovom: „J o s o d g o d j a i u P o m o r j a“ članak, koji se bavi većim dijelom sa postupanjem izaslanoga komesara kod izbora g. A. Rebeka. Posto navedeno neodgovara n i m a l o činjenicam, umoljava se to el. uredničtu pozivom na S 19. o tisku, da izvoli u prvi budući broj spomenutog časopisa uvrstiti sljedeći izpravak:

1. Nije istina, da se je izkazao gosp. A. Rebek bilo kada i naprav ikoj stranki pristranim, tim manje otvoreno pristranim naprav iopomirljivim strakom. Njegovo postupanje, vratio svoju službu, bijaše da pače vazda strogo zakonito i nad svaku dvojbu.

2. Posve je krivo, da se je on pokazao pristranim prigodom izbora u Pomorju; a nošenovanje je tvrdnja, da je on pitač birade, da li glasuju slobodno i da li bijaju prisiljeni glasovati za ove predložnike proti onim. On se je kod svakoga birade, koji neznade čitati — a takvih bijaše i lep broj — držao propisa § 24. izbornoga reda, a pri tom nije razlikovao jednu ni drugu stranku.

3. Isto tako nije istina, da je bio g. komesar (sic commissario) pozvan na red od jednog slana komisije.

4. Bez svakoga je temelje ono, što se tvarni o postupanju gosp. komesara kod utjehi novima. Nije bio izustio niti risti u prilog Slavena ni o Slaviji, niti je o budućnosti Slavena isti progovorio. On se je ograničio jedino na to, što se je privržen na razboritost i opreznost birade ne pošto div ukoron ono, koji su nisu ustručavali poslužiti se ogarnjimi sredstvima da postignu svoju svrhu.

Pošto se je ovako imalo nipošto inače, nije teško odgovoriti na upit postavljen na koncu dotičnih dopisnikovih opazaka.

U Kopru, 8. oktobra 1891.

Ces. kr. kotar. poglavar

Schaffenhauer Nays.

Iz Omiljša pišu nam početkom t. m. Dne 28. pr. m. obdržavaju bijaše u našem redoljubivom mjestučju zavodu, koju je bila i dneva „Národná Sloga“ nazajivala. Pošto bijaše jedan naš prijatelj zapričen, da sudjeluje kod zavabe, morali smo izpuštiti iz programa jednu točku i to „Jedna parija žaha“ iz koje nam je naš mladi pjesnik g. A. Pročista nekoliko odlomaka. Občinstva se odezvalo toliko, da u sobi predređenoj za predstavu nisu našli mjesto, te su mnogi morali služati po pokrajini zuba. Osobito naš veselilo, što nas posjetila i neka gospoda iz Dobrinja, Krka i Dubašnice, koja su avojom prisutnošću doprijevale ne samo materijalnom nego i moralnom boljewu uspjehu „zavabe“. Zavaba sama, uzov u obziv sile, koju su bile na raspolaganje, sretno je izpola. Pjevački sabor omišljelički zanatlije, stupiv prvi put kao takov u javnost, akopreno malen, evanjim skladnju pjevanjem dokazao nam, da i u naš puk uz male wara bi se dale udumiti mnogo naše ljepe umjetne pjesme. Na zahtjev občinstva bilo su upotrebavane pjesme „Zivile Hrvatske“, „U boj“, a pjesmu „Ljepa naša domovina“ je občinstvo stješnjalo i burno povlađivalo.

U proslovu jo g. A. Antondić pozdravio občinstvo, izaknun svrhu i kulturni značaj sličnih zavaba, to oslikati zadnje članice i „Bratovčinu hrvatskih ljudi u Istri“, napomenuv nuždu, da takva druživa svuda i svagdje poduprete. Taj proslov glasi:

Prosllov

doklemanov na zavabi, šta ju je prirodila čitaonica u Omiljšu dana 28. sept. 1891.

Vidješ li kad, gospodo dičinu, Prosjakinju gdje no ovolična Mora tuđuo da obija prago Za obstanak svoj i brade drage? Čije do joj krik no dirno grdi? „Daruju me, milujte me, ljudi! Braco j' vengog kod kuće nojake, A u moje male hlijebje majke; Haljina mi jadnjoj odprana, A studon me brije sa svih strana. Ta sirota nuda jačača; Baš tako vam vapijo i ona: „Daruju me, braci, milujte me!“

Prostite joj! tok. pred kratko, trijemo Istruškim se družicam pridruži, Pak van i nju trošno ruho ruži. A i brate puno je nojake, Mindži te naše siromašne, Koja treba pomoci izdašno, Za prosvjetne svoga uma zrake. Mati njena „Bratovčina“ slavna, Pomočnicu njojici je odavna, Al' ni ona nema dosta bljuba, Ima nješto, ali više treba.

Opremio čitaonica za to,

Da i za nju moli umiljato:

„Daruju ju, milujte ju, dragi!“ Taz i grudili ojnjici uzduh bogli Nije pjesma dieve hrvotiv, Vać je vapaj dieve plomebit, Keju rad bi oklatki breme Mlađeži nam, da nam po njoj plema Obasjao sunco znanja bistro: Znanje samio strujuje doči a bilo vodi Tebe, naša zapuštena Istra, K bolj vojni srči i u zlatnoj slobodi!

Pošle toga orisa u kratko provodio gosp. Anton Antondić legendu u stihovima Partija faba“ u Giacose, prečitav zgodicu pojedinje tučke svoga prevara. Sudje po onomu što nam bilo prošljano, g. Antondić je u liepi hrvatski stil zađevo misao talijanskog pica, ta možemo smatrati njegov prevod uspójim. Občinstvo može živim odobravanjem izkazati svoju zahtvalu na predavanju. Isto tako živo odobravanje stade g. Antondić deklamaciju pjesme „Sobijanča“, gdjeno mladi pjesnik A. Trešić živim stihom žigovačne misli salutalo takve duše. Veselost, koja je u občinstvu izazvala daljiva igra „Džavidna noć“, no može nego lastiti predstavljanju vrednijem zanatljiju L. Turatu i D. Brechleru. Uz faljiv zid su zali su oni uplesti mnogo domaćih doskočića i time izazvali su obči odobravanje. Občinstvo se razisko zadovoljno, a svatko žalio, što se takvo predstave riedko kad priredjuju. Najveća hvala na uspehu idu svakaku g. Antondiću, koji kao aborovodja i kao redatelju jo velikim svojim matrom omogućio tu zavabu. Prihod blagajne je za naše odnješo također bio priličan. Zaključujem občenitom željom; da bi se takvo zavare češće opetovalo!

Ako smo dobro obavješćeni pripravljaju se naša vredna mladost, da nas pozabav, poduči i razveseli opet čim prije novom zavabom. Evala njoj!

Iz Baške piši nam 19. t. m. Došao sam u moja rodna mjesto Bašku na otoku Krku, te ostao sam rođestvo iznenadjen vidjeti kako ono ljepe napreduju u svemu i občinstvo. Baška je ugledna današnje sve previh Hrvata, osim čašće Šarenjaka, koja bi Vam mogao na prste probrojati, i po noći razbojnički napadani i zlostavljeni. Sli. c. kr. kotarska oblast u Porodu siedati će u noćnoga napadaja na našu fiducijsku dnu 4. marta t. g. u glavotom Višnjanu; znati će kako se prijedolov svakih izbora talijansko gradjanstvo u spomenutim mjestostim nepristoljotski ponuan proti našim izvanskih birade, pak je ojezina dužnost, da i tomu doskoči. Lepo je i pravedno, da se el. poglavareto pribrije za mir i red u gradovin i za sjogorost talijanskih gradjana, ali ono se mora isto tako pobrinuti i za sjeđurnost izvanskih birade, na koje su do sada uvjek napaljivali talijanski gradjani kao bjesna zvior. Dok je bio izvanski birad bilo samo štampon oboružan mogao se je braniti proti napadajućem, a sad pošto nešto nije etapa slobom doneti, dužno su, da pade moraju ga same oblasti braniti proti pobiesnilim gradskim nemirnjakom. To je sve iz čestog ponavljanja poznato onemu c. kr. glazarsku pak očekujemo od istoga, da će se dovoljno pobrinuti i za sjeđurnost naših birade, koji će doći goloruki u talijanska gnezda, modju gradjanje, koji bi svakoga birade, koji se nije njim prodao, razkomađali na hiljadu komada kad bi samo mogli. Gradjan „pomenutih mjesto neka pusto u miru naše birade, neka je ponapastjuju ni milom ni silom, pak ovo naše glavo ako neće preći izbor evuda u najlepšem miru i najboljem redu. Gradjan valja dakle držati na uzdi, pak se nije bojati ni nemira ni nerada. Ovo što rekemo za izbore fiducijsku vredi i za izbor zastupnika dne 30. t. m.

Hrvatsko akademičko društvo „Hrvatska“ u Graci izabrao je na svojoj prvoj sjednici, obdržavanoj dne 17. t. m. slijedeću godinu u odboru: Predsjednik: Heljanjan Vladko; podpredsjednik: Lovohor Jozip; tajnik: Letić Ivan; blagajnik: Manoo Dragun; knjižničar: Počekić Ivan; revizori: Pavao Čulumović, Tomo Diklić, svi stud. med.

Listnica u rednici t. a.

Gospod u dopljaniku molimo i danas, da nas izvinu, ali nomogemo pričišći njihovih dobiti radi probihina gradiva o izbori.

Gosp. N. V. u D. Mustavili čemo čim se obave izbore. Prijateljski održavat.

Lutrijski brojevi

Dne 17. oktobra.

Trist	87	87	58	47	42
Ljubo	70	73	18	23	49
Budapest	45	81	27	49	60

Dne 21. oktobra.

Prag	47	76	71	90	66
Ljubljana	60	82	28	34	49
Hornmantadt	88	8	40	50	62

Zahvala.

Za dopunjeno glavničko družstvo „Bratovčino hrvat. ljudi Istri“ do 9000 for. darovan je velečastni g. Jakov Sarić i, umirovljeni župnik i doktor, prigodom njezinoj zlatoj sv. misi u rednjom si mjestu Črnomlju svetu od 81 for. 44 nvč., radi današnje moje ovim nujnijima zahvala.

Odbor „Bratovčino hrvatskih ljudi“.

Kastav, 15. oktobra 1891.

A. Turak, predsjednik.

Javna zahvala.

Nižopodpisano upravljačtvu župnoj crkvi sv. Ivana od Štore (p. Vrbovje) zahvaljuje se ovim javno g. B. F. Čapki c. kr. priv. moštu za orgulje i harmoniju iz Poličke (Čoska), što je amio došao u našu crkvu postaviti novo orgulje 7 registrova, koje svojom ljudotom i glasom svakoga uzroku i zadovoljuju. Ujedno jo gosp. B. T. Čapko nižopodpisano župu upravitelju učinio moderni 12 registri i harmonium za mirnu cijenu. Buduće da su koli orgulje toli harmonium djealo izvrstno, a uz to jestino, preporučimo rado g. B. F. Čapku u svim okrućim, občinskim i patronatnim predstojništvo.

Sv. Ivan od Štore 1. oktobra 1891.

Josip Ptašinski, župno-pravitelj.

Stipe Korlević, župan.

Stipe Bratović, Stipe Jurašić, crkveni staršine.

Javna zahvala.

Budi ovim izređena srdačna zahvala svim prijateljem i znancem, koji se sjetiše mene pismenom ili brzojavno prigodom moje prve sv. mise.

Funat, 18. oktobra 1891.

Ante Ragusin, svećenik.

UZAJEMNO DRUŽTVO „La Mutua“

The Mutual Life Insurance Company of NEW YORK

Najbogatije i najjačrše osiguravajuće družtevo na život.

utemeljena 1842. na pokrov uzajemnosti.

Jamčevna zaklada

s 1. sječnjenom 1891. for. 367 miliona

Austrijsku podružnicu po ministarstvu dozvoljena o tim izječanama ostalim na-rodnim družtvima.

Koli zakonita kucija toli sve pričuve premija austrijskoga poslovanja ostaju uloženi u Austriji

Primjeri.

8-25

polica, koje sada iztiču

Primjer br. 1.

Polica br. 4451 tičuća se niješovitog osiguranja za 10000 dolara (for. 25000) iztiče sadu. Izplaćena premija iznosi samo 5932,50 dolara dođim je onaj, koji ima pravo na tu izplatu, primio povrh osigurane svote od 10000 dolara takodjer unisti prihod 6052 dolara, ukupno dakle 16052 dolara (for. 50120)

Generalno ravnateljstvo za Austriju U Beču, I. Lohkowitzplatz broj 1.

Zastupstvo za Trst, Primorje, Dalmaciju i Trent u Trstu ulica: Canal Grande br. 2.

Glavnim agencijom u Trstu upravlja F. Tarabochia u uredu zastupstva,

Amerikansko

Odpravnictvo putovanja
od 10-18

braće Gondrand na Ricci

Via Alessandrina — Kuce Picoch — Zomni sprat.

(Ulica Vicolet dei Cappuccini)
prodaje oz prava cijena bez nikakve nametke
putne karte iz RIEKE za

NEW-YORK,

Chicago, Holona, Mo. Keesport,
Pittsburg, St. Louis, San Francisco,
Wheeling

i za gradove amerikanskih sje-
dijenih država.

Te inkodjor:

za Rio Janeiro i Santos
za Montevideo i Buenos-Ayres
za Rosario di S. Fé
za Callao, Lima, Valparais i
Australiju.

(Družbom snizuje se cijena.)

Izložba pokušta i tapicerije, radionica

ANJELA DELPI

ulica Torrente br. 32.

Bagat i raznolik izbor pokušta
uz sponu neobično nizak. — Go-
spoda iz pokrajine umoljavaju
te, da ga izvole posjetiti u slu-
čaju da bi trebali sponutnih
prodajata; svih prodajata jesu
vrsti pošto su iz vlastite tvor-
nice, to se neboje konkuren-
cije, to 6-10

Što imade

strojeva

za gospodarstvo i obrt, za domaću i drugu
potrahu, dobiju se na skladu tvrdko

Živica i druga u Trstu

ulica Zonta br. 5

svo garantiranju i jestino.

Za sada preporuča bogobito svoje
vinjske tiskalnice, mliline, sisaljke itd.
Izradjuje vodovode, mliline i ostale
strojeve na paru i vodu.

Recena tvrdka preporuča se sl.
občinstvu za obilate narušbe.

28-

Put u Ameriku

ZA

NEW-YORK, CHICAGO,
SAN FRANCISCO,
I OSTALE GRADOVE NORD AMERIKE
BUENOS-AYRES,
MONTEVIDEO i ROSARIO
DI SANTA FE.

Izdaje direktno biljete
Mate Pollich

TRST — RIEKA

Piazza Negozianti br. 2. — Riva Szapary
45-52 Casa Gorup.

Ivan Chero

skladišće i tvornica
muzikalnih nastroja sa popravei
i zamjenama. Harmoničke strune
i nuzgredno.

Citare na izbor od for. 8, 12, 18, 25 i više.
Harmonike na moh od for. 4, 8, 12, 16 i više.
Ustne harmonike od nvč. 10, 20, 30 i više.

Oglas.

Br. 7544
U e. kr. voćnjaku u Pazinu ima na
razprodaju slijedeće voće:

550	jabuka
2100	jabuka
2700	črešnja
890	praskava
480	sljiva
210	armelin
250	lješnjaka
3140	murova

Ove sva voćka jesu cijepljene, od 4
do 6 godina stare, a stoje u Pazinu, bez
omota i vozilni troškova za kmets 10, a
za imućnije gospodare 20 novčića komad.

Pazin, dan 17. listopada 1891.

C. kr. kotarski kapetan
Fabris. 1-3

30-24 Marijaceljske želudačne KAPLJICE

pripravljene u ljekarni kod angiola
čuvara C. Brady-a u Kromeriju
(Moravska) još stara, obča poznato
sroštvo, koja okrepljuju djejstvo
kor slabje želudačne probave.

Pravo su samo onda, ako se pro-
vidjene su polag otinatom zaštitnom
znamkom i podpisom

Cijena male boce 40, velike 70 nvč.

Vrst tvorina još naznačena.

Prodavaju se u svih ljekarnama.

Enrico Rovere & C°

TRST, Via Ponteroso i Via Nuova 14.

SKLADIŠĆE

stakla, porcelane i aviotilika; sta-
kleni ploče, jednostavne prozirne,
i neprozirne, dvostruko i bojdi-
sane. Zrcala u velikom izboru.

Preuzimaju izradbu stakala za
zgrade i zimske cvjetnjake uz cijene,
koja se nepliše konkurenco.

Velik izbor svih stakalnih pred-
meta rabljenih u obitelji, pivarnah
itd. itd. Posljek idu u pokrajini
bez carine.

Corso br. 39. Trst.

Singer-ovi šivaći

STROJEVI

jesu samo tada IZVORNI ako su pro-
vidjeni priležećom zaštitnom markom.

Najnoviji fabrikat Singera

Manufacturing i Comp. New-York jeft
visokoručni izvorni „IMPROVED“

STROJ
za porabu obitelji i u obrtnu svrhe. Bez
lodjice, krećući se na očolnih šiljcima sa vrlo
laganim i titrim micanjem, čini

■ 1000 bodača u jednom času.

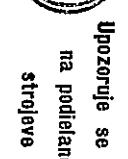
Dobiva se jedino kod

G. Neidlinger

Trst, Corso, Palaca Salem

Generalni zastupnik za srednju, sjevernu i
istočnu Europu.

Upozorjava se silno na padelane strojeve.

Tinktura za želodec

katoru iz kinčke rabatbare, konhlikov-
coveg lubje in svecih pomorskih
olupkov pribega G. PICCOLI, lekar
pri angolinu i Ižubljanu, je moko
toda ob emu upirno, delovanje
prehravnih organov urođeno sred-
stvo, ki krepi želodec, kakor tudi
pospešuje telešno odprtje. — Raz-
poljka jo izdelovali v zavojkih po
12 in več steklencu. Zabojnikih z 12
stekl. volja gl. 5-20. Poštinsko plaća
narudžbi. Po 15 kr. steklenicu
razprodaja so v vseh ljekarnah v
Trstu, Istri in na Gorškem. 26-16

FILIJALKA

e. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vredn. papirjih na napoleoni
4-dnevni odzak 3% / 30-dnevni odzak 2% /
8- , 8% / 8% / 8% / 8% / 8% / 8% / 8% /
80- . Vrednosni papirji, glasodični na napoleone, ka-
to se nahajajo v okroglu, priporoča so novo
borstna tarifa na temelju odpovedi od 15.
septembra, 19. septembra in 11. oktobra.

Okrožni oddel.

V vredn. papirji 2% / 8% / 8% / 8% / 8% / 8% / 8% / 8% /
V napoleoni brez obroči.

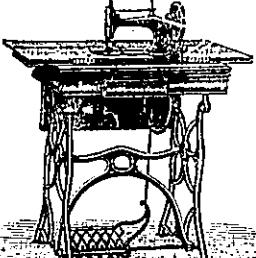
Nakaznice

za Dunaj, Vrago, Počo, Brno, Lvov, Tropavo, Roko
kakor za Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec,
Herrenstein, Innsbruck, Celovec, Ljubljana, Linz,
Olomouc, Rothenburg, Saaz in Solnograd, —
brez obročov.

Uložki v pohran.

Spromojmo se v pohrano vrednosni papirji, vlat
ali obrebal donar, inosebnih bankovci itd. — po
pogodbi.

Trst, 11. septembra 1891. 20-24

Petar Braido

mekanički kovač 26-34

produva slavne strojeve uz sledeće cijene:

Singer obiteljsko novo po for. 80
gradivo 45

Strojovi Titania 55

Hovec za krojače i postolare po 35

Jamstva u 5 godina. Preuzimaju te bilo koju radnju mo-
kančku. Prodava strojovo novo i rabljeno.

Ulica: Pozzo bianco br. 3 u Trstu.

Vinski ekstrakt.

Za tronoton napravo izvrstnoga zdravoga
vina, kojegu ni može razložiti od pravoga narav-
noga, priporoča se da skušano specijalitetu.

Cjena 2 kil. (ki zadostjuje za 100 litrov
vina) 5 gld. 50 kr. Reccept priloži nu gratis.
Jedn. u vajblj. vratih v zdrav izdol.

Spirita prihrani,

kakor uporabili moja nonakrilljivo senzno za oja-
čavanje žganje pljuč; ta osnova podači pijača
prijet, resok okne in dobita le pri mont.

Cjena 3 gold. 50 kr. za kilo (za 600-1000
litrov) vajblj. ponik o uverljajnici.

Razni teh spicilj. Kakor pomjam ravnopravne
senzne za izdelovanje rumu, konjaka, smili likerov
itd. naobjojo. In nonakrilljivo kazavati recepti
prilagajte se gratis. Konik franko.

Karl Filip Pollak,

Essenzen-Specialitäten-Fabrik

20-11 in PRAG.

Iščejo se solidni zaštopljeni.

Tiskara Dolenc.